

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра технологій переробки та зберігання с.-г. продукції

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор, проректор з
науково-педагогічної роботи,
доктор економічних наук,
доцент Ю.І. Яремко

“ 28 ” листопада 20 16 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Селекційні методи підвищення продуктивності свиней»

(назва навчальної дисципліни)

освітній рівень третій (освітньо-науковий)

(бакалавр, магістр)

спеціальність 204- Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-наукова програма Технологія виробництва і переробки продукції
тваринництва

факультет біолого-технологічний

(назва факультету)

Робоча програма «Селекційні методи підвищення продуктивності свиней»
(назва навчальної дисципліни)

для здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою третього освітньо-наукового рівня, спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Розробники:

Пелих В.Г. – доктор с.-г. наук, професор
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри технологій переробки та зберігання с.-г. продукції

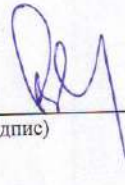
Протокол від "23" березня 2016 року № 7

Затверджено на Вченій раді біолого-технологічного факультету

Протокол від "27" квітня 2016 року № 8

Завідувач кафедри технологій переробки
та зберігання с.-г. продукції

(підпис)

(Пелих В.Г.)
(прізвище та ініціали)

"28" квітня 2016 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (напрямок підготовки), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	вечірня форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство» (шифр і назва)	Вибіркова	
Змістових частин – 2	204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		2-й	2-й
Загальна кількість годин - 120		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи аспіранта - 4	Освітній рівень: третій освітньо-науковий	2-й	2-й
		Лекції	
		12 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
		12 год.	12 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
96 год.	96 год.		
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 0,25

для вечірньої форми навчання – 0,25

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Селекційні методи підвищення продуктивності свиней» є об'єктивною основою тваринництва, що дозволяє застосовувати методи створення нових порід, типів, ліній і кросів тварин та птахів, вивчає способи впливу генотипних і паратипних факторів на тварин із метою використання їх спадкових якостей за необхідним для людини напрямом і, тим самим, впливає на еволюцію тваринного світу, частково доповнюючи природний добір штучним.

Мета. Оволодіти основними методами селекції у тваринництві та птахівництві, розглянути основні генетичні параметри селекціонованих ознак тварин і птиці, методи добору і підбору. Особливу увагу приділити питанням використання гетерозису, створення високопродуктивних ліній і кросів.

Завдання. Навчити вести постійний пошук науково-обґрунтованого рішення подальшого розвитку тваринництва; навчити навичкам ведення селекційно-плеємної роботи; сформувати у аспірантів інтерес до тваринництва, як науки про способи й методи отримання великої кількості високоякісної продукції при найменших витратах праці та матеріальних цінностей; опанування основних генетичних параметрів селекціонованих ознак тварин і птиці, методи добору і підбору, та шляхів підвищення темпів селекційного прогресу з використанням сучасних методів біотехнології.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен

знати:

- основні принципи моніторингу селекційних процесів у тваринництві
- основні задачі селекції. володіти інформацією про систему оцінки селекційних змін під впливом плеємної роботи.
- теоретичні положення підбору селекційних пар, враховуючи типи успадкування кількісних ознак
- володіти основними теоретичними положеннями реакції генотипів на фактори оточуючого середовища для проведення селекційно-плеємної роботи
- знати особливості порід та породних груп основних об'єктів розведення

вміти:

- самостійно вести селекційну роботу в тваринництві
- планувати плеємну роботу
- оцінювати перспективи поліпшення стад, враховувати всі фактори пов'язані з покращенням продуктивних якостей і відтворювальної здатності
- проводити оцінку плеємної цінності тварин, використовуючи селекцію

3. Програма навчальної дисципліни

Змістова частина 1. Теоретичні основи селекції сільськогосподарських тварин.

Тема 1. Коротка історія розвитку селекції.

Розвиток теорії і практики селекції. Становлення новітньої теорії та методології селекції. Значення в теорії і практиці селекції розвиток популяційної генетики.

Тема 2. Фактори динаміки генетичної структури популяцій.

Вплив мутаційного процесу на динаміку популяцій. Вивчення частоти виникнення мутацій. Виявлення аномалій у стадах сільськогосподарських тварин.

Тема 3. Великомасштабна селекція у тваринництві.

Генетичне поліпшення порід сільськогосподарських тварин та його прогрес. Методи моделювання селекційного процесу і оптимізації селекційних програм з використанням сучасних досягнень популяційної генетики.

Змістова частина 2. Селекція свиней.

Тема 4. Напрями і цілі селекції у свинарстві.

Інтенсифікація відгодівлі, цілеспрямована селекція на підвищення м'ясності. Основні методи оцінювання тварин на стресостійкість. Ефективність селекції: генетична обумовленість мінливості ознак; точність оцінювання спадкових якостей.

Тема 5. Ефективність селекції свиней і фактори, що її визначають.

Аналіз результатів численних досліджень вітчизняних і зарубіжних авторів. Експериментальна селекція. Селекція свиней за індексами. Економічна вага основних селекційних ознак у загальній племінній цінності свиней.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових частин і тем	Кількість годин											
	денна форма						вечірня форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	Інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістова частина 1. Теоретичні основи селекції сільськогосподарських тварин												
Тема 1. Коротка історія розвитку селекції.	20	2	2			16	20	2	2			16
Тема 2. Фактори динаміки генетичної структури популяцій.	26	4	2			20	24	2	2			20
Тема 3. Великомасштабна селекція у тваринництві.	24	2	2			20	26	4	2			20
Разом за змістовою частиною 1	70	8	6			56	70	8	6			56
Змістова частина 2. Селекція свиней												
Тема 4. Напрями і цілі селекції у свинарстві.	24	2	2			20	24	2	2			20
Тема 5. Ефективність селекції свиней і фактори, що її визначають.	26	2	4			20	26	2	4			20
Разом за змістовою частиною 2	50	4	6			40	50	4	6			40
Усього годин	120	12	12			96	120	12	12			96

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	вечірня
Змістова частина 1. Теоретичні основи селекції сільськогосподарських тварин			
1	Тема 1. Коротка історія розвитку селекції.	2	2
2	Тема 2. Фактори динаміки генетичної структури популяцій.	4	2
3	Тема 3. Великомасштабна селекція у тваринництві.	2	4
Змістова частина 2. Селекція свиней			
4	Тема 4. Напрями і цілі селекції у свинарстві.	2	2
5	Тема 5. Ефективність селекції свиней і фактори, що її визначають.	2	2
	Разом	12	12

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	вечірня
Змістова частина 1. Теоретичні основи селекції сільськогосподарських тварин			
1	Характеристика структури популяцій сільськогосподарських тварин.	2	2
2	Взаємодія „генотип × середовище”.	2	2
3	Сучасні методи селекції свиней	2	2
Змістова частина 2. Селекція свиней			
4	Селекція свиней за індексами.	2	2
5	Селекція свиней і якість свинини.	4	4
	Разом	12	12

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	вечірня
1	Генофонд свиней універсального і м'ясного типу	16	16
2	Система породно-лінійної гібридизації свиней	20	20
3	Перспективи селекції свиней	20	20
4	Використання статевого диморфізму в селекції свиней	20	20
5	Організація породно-лінійної гібридизації	20	20
	Разом	96	96

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота студента включає:

- виконання індивідуальних завдань (рефератів, розрахункових завдань за методикою, визначеною на практичних заняттях);
- індивідуальні заняття під керівництвом викладача у позанавчальний час (консультації з питань виконання рефератів, індивідуальних розрахункових завдань);
- консультації щодо підготовки до практичних занять, модульного контролю, підсумкового контролю і дисципліни.

Приклади індивідуальних завдань

Завдання:

- ✓ Наукові і практичні аспекти розвитку селекційно-племінної роботи в тваринництві
- ✓ Розробка, ведення і використання технологічної документації при моніторингу
- ✓ Методи розведення свиней
- ✓ Гібридизація в свинарстві
- ✓ Апробація селекційних досягнень

9. Методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни комплексно використовуються наступні методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів:

Лекції з застосуванням мультимедійних проекторів, слайдів, інших електронних носіїв. Аспіранти мають доступ до електронного варіанту лекцій та при необхідності використовувати його під час підготовки до практичних занять, модульного контролю, тестових завдань.

Практичні заняття з використанням сучасних методик, комп'ютерних програм.

Самостійна робота з рекомендованими підручниками в читальному залі університету, спеціальним довідковим і інформаційним матеріалом кафедри.

Використання на лабораторно-практичних заняттях схем, таблиць, графіків.

Перегляд кінофільмів з питань порід свиней; запліднення; передові підприємства з розведення та селекції свиней.

Рекомендації до перегляду і вивчення дидактичних матеріалів нового покоління (електронні підручники тощо).

Індивідуальна робота із аспірантами з питань більш глибокого вивчення окремих тем і напрямків навчальної програми, виконання самостійної роботи.

Діалоги та бесіди з практичних питань моніторингу селекційних процесів у тваринництві, моделювання технологічних процесів даної галузі тощо.

10. Методи контролю

У процесі навчання аспіранта викладачем реалізується поточний, модульний і підсумковий семестровий контроль знань студента.

Поточний контроль здійснюється після викладання лекційного матеріалу, методики виконання практичних занять та самостійного завдання згідно плану і обсягів конкретної змістової частини. Поточний контроль має за мету перевірку рівня підготовленості аспіранта до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю знань під час навчальних занять визначається викладачем і на кожний навчальний рік затверджується на засіданні кафедри. Основною формою поточного контролю є усне опитування кожної теми змістового модуля та перевірка індивідуальних завдань.

Контроль – підсумовує результати засвоєння матеріалів, що входять у змістову частину (дисципліна розподілена на 3 змістові частини) та реалізується шляхом узагальнення результатів поточного контролю знань та проведення спеціальних контрольних заходів.

Має на меті перевірку засвоєння аспірантом певного ступеня знань та вмінь, що формує ждану змістову частину.

Підсумковий контроль відображає міру компетентності аспіранта в навчальній дисципліні і проводиться у формі заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою.

Після вивчення всього курсу дисципліни аспірант допускається до заліку.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
Змістова частина 1			Змістова частина 2		
T1	T2	T3	T4	T5	100
20	20	20	20	20	

T1, T2 ... T4 – теми змістових частин.

Схеми оцінювання ДВНЗ «ХДАУ»

Шкала ECTS

Оцінка	Мін. рівень досягнень	Макс. рівень досягнень
A	90	100
B	82	89
C	74	81
D	64	73
E	60	63
Fx	35	59
F	1	34

12. Методичне забезпечення

Методичні рекомендації (інструктивно-методичні матеріали) для проведення практичних занять з дисципліни: "Селекційні методи підвищення

продуктивності" для третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Інструктивно-методичні матеріали для самостійної роботи з дисципліни: "Сучасні методи підвищення продуктивності" для третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

- Опорний конспект лекцій з дисципліни " Селекційні методи підвищення продуктивності "

12. Рекомендована література

Базова

- 1.Генофонд свійських тварин України: Навчальний посібник / Д.І.Барановський, В.І.Герасимов, В.М.Нагаєвич, Т.І.Нежлукченко та ін. – Харків: Еспада, 2005. – 400 с.
2. Інструкція з бонітування великої рогатої худоби м'ясних порід // Ю.Ф. Мельник, В.А. Пищолка, А.М. Литовченко та ін. – К.: Видав. поліграф. центр „Київський університет”, 2003. – С. 3-24.
- 3.Всяких О.С. Производство продукции животноводства на промышленной основе. – М.: Колос, 1984. – 174 с.
- 4.Басовський М.З., Рудик І.А., Буркат В.П. Вирощування, оцінка і використання плідників. – К.: Урожай, 1992. – 213 с.
- 5.Вавилов Н.И. Генетика и сельское хозяйство. – М.: Знание, 1967.
6. Вирощування ремонтного молодняку сільськогосподарських тварин / І.І. Ібатулін, А.І. Сринов, Л.М. Цицюрський та ін. – К.: Урожай, 1993. – 248 с.
7. Гудилин И.И., Петухов В.Л. Генетические основы селекции свиней // Генетические основы селекции животных – М.: Агропромиздат, 1989. – С. 188-211.
8. Интенсификация промышленного свиноводства / Г.С. Походня, Ю.В. Засуха, Л.Н. Цицюрский и др. – К.: УСХА, 1994. – 464 с.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім.В.І.Вернадського
2. <http://www.nplu.kiev.ua/> – Національна парламентська бібліотека України

